

Emperyalizm Nedir?

Emperyalizme Karşı Nasıl Savaş Verilir?

ÇAĞIMIZ EMPERYALİZM ÇAĞIDIR :

Sorunların üstüne gözü kapalı gitmemek, olayları bir değerlendirmeye tabi tutmak «ne yapmalı?» sorusuna bilimsel bir cevap verebilmek için önce çağımızın dünya çapındaki sorunlarını bilmek gerekmektedir.

Çağımız emperyalizmi çağıdır. 19. yüzyılın sonlarından başlayarak bugüne kadar süren bir yüzyıla yakın zaman içinde dünyanın en önemli sorunu, emperyalizmdir. Emperyalizmi tanımadan hiçbir olayı açıklamak olanağı yoktur. Hele —illerde elverdiğince geniş oranda değiştiğimiz gibi— emperyalizmin sömürü alanı olan yurdumuzda herhangi bir konuda söz söylemek düşünce açıklamak isteyen bir insanın, emperyalizmin cahili olması onu sadece bir palavracı durumuna değil, bir hain durumuna da düşürebilir.

Hele bizim gibi, mühendisler için emperyalizmi kavramak hayati bir önem taşır. Çünkü biz, hergün emperyalizmle yüzyüze gelen, onu somut olarak hayatında yaşayan insanlarız. Hergün Amerikan ajanı uzmanlarla yanyana çalışırız, hergün 'Amerika'mın işbirlikçisi iktidarın tutumlarıyla yüzyüze gelen, kendi alanımızda gelişmek olanaklarımızı yok eden, bağımlı bir ülkenin mühendisleri olmanın utancını duymak için her türlü şartların, içinde bulunan, Amerika'nın ve işbirlikçilerinin menfaatlerine hazırlanmış projeleri üstünde alın teri akıtan bizler değil miyiz? öyleyse emperyalizmi temelinden kavramalı, onunla nasıl mücadele edileceğini en geniş biçimde öğrenmeli, özümlemeliyiz.

Emperyalizm nedir'

Emperyalizmin belli başlı nitelikleri şunlardır :

1 — Üretim ve sermayenin yoğunlaşması öyle bir noktaya varmıştır ki, ekonomik hayatta tayin edici bir rol oynayan tekelleri yaratmıştır. Çok sayıda ekonomik işletmenin yerini onları yutarak büyüyen tekeller almıştır

Elektrik sanayiinde - bugün de varlıklarını sürdürmekte olan İki dev tekel, Amerikan «Ge-

neral Electric Company» ve Alman «AEG» firmaları daha 1910 yıllarında dünyayı aralarında paylaşmış bulunuyorlardı; demir, kömür, petrol v.s. bütün alanlarında tekellerin ortaya çıkışı yüzyılımızın sonlarına raslar.

2 — Banka sermayesi ile sanayi sermayesinin birleşip kaynaşması ve bu «mali sermaye» temeli üzerinde bir mali oligarşinin yaratılması. Bugün dünyayı egemenlikleri altında, dünya ekonomisini ellerinde tutan birkaç büyük bankadır. Az sayıda ellerde toplanmış bulunan ve fiili bir tekelleşme yapan «mali sermaye», gfk-
ketlerin kuruluşundan, kıymetli evrak çıkartılmasından, devlet tahvillerinden çok büyük kârlar çıkarmakta ve bütün toplumlardan tekelteiler yararına haraçlar almaktadır.

Bugün ise «mali sermaye» 'kapitalist devleti tam anlamıyla kendine bağlayarak tekelleşen devlet kapitalizmini yaratmış ve egemenliğini perçinlemiş bulunmaktadır.

3 — Serbest rekabete! kapitalizmi, dış ticaret çağında toplumları emtia ihracı yoluyla sömürmekteydi. Halbuki bugün, emperyalizm çağında emtia ihracı yanında büyük oranda sermaye ihracı ve borçlandırma yoluyla sömürmeye başlamıştır. Yurdumuz, bunun pek açık bir örneğidir. Faiz ve kâr transferi yoluyla, Amerika'nın yurdumuzdan sömürdüğü miktarlar bugün gazetelerde açıklanmakta ve nüfus başına kaç lira düştüğü hesaplanmaktadır.

4 — Dünyayı aralarında paylaşan tekelleşen kapitalist birliklerin kurulması.

5 — En büyük kapitalist devletler arasında dünyanın paylaşılması.

ÇAĞIMIZ AYNI ZAMANDA EMPERYALİZMİN YOKOLMA ÇAĞIDIR :

Emperyalizm kendi yıkılış sebeplerini kendi içinde taşır.

Emperyalizm kendi anavatanlarında (Amerika, İngiltere, Fransa v.ö.) bir avuç sömürülen, bütün toplumdan meydana gelen sömürülenleri karşı karşıya bırakır. Üretim belli merkezlerde toplanır. Üretim teknolojisinin gelişmesiyle bir-

İkte emeğin üretkenliği son derece artar. Ve artık teknolojinin - genel olarak üretim güçlerinin gelişmesine engeller çıkarmaya başlayan emperyalizmin yıkılması bir, zorunluk haline gelir. Gerçekten tekel fiyatlara aşağı yukarı - geçici de olsa - sabit olduğundan yeni tekniklerin bulunup, uygulanması karlı olmaktan çıkar.

Emperyalizm şartlarında tekeller ve tekeli kapitalist devletler eşit oranlarda gelişmezler. Bu da, tamamen paylaşılmış buun dünya yeniden paylaşılması için yeni dünya savaşının doğmasına yol açar. Artık 1. ve 2. dünya savaşlarını, emperyalizmin bize yutturmaya çalıştığı gibi değil emperyalist devletlerin dünyayı yeniden paylaşmak için başlattıkları savaşlar olarak görmek zorundayız.

Diğer taraftan emperyalizm sömürdüğü geri kalmış ülkelerde kendine bağlı bir işbirlikçi burjuvazi yaratırken, kapitalizm öncesi derebeylik artıklarıyla gerici ittifaklar kurarken kendisini yıkacak olan güçlerin, güçlenip gelişmesine yol açar. İşçi sınıfı ortaya çıkar. Bütün emperyalist sınıfların, başta işçilerin, köylülerin, orta sınıf ve tabakaların, emperyalizmin nitelikteki sermaye sahiplerinin çıkarları emperyalizm ve işbirlikçilerin çıkarlarıyla çelişir". Uyanan ulusların ulusal kurtuluş savaşları emperyalizmin karşısına dikilir.

Gerçekten yukarıda saydığımız ilişkiler sonucu I. ve II. dünya savaşları sonunda dünyanın üçte birinden fazlası emperyalizmin boyunduruğundan kurtulmuş, kurulan sosyalist devletler emperyalizmin en tutarlı düşmanları olarak onun karşısında yer almışlardır. Bugün ise Asya'da, Latin Amerika'da, Afrika'da emperyalizmin sömürü alanı olan bütün ülkelerde emperyalizme karşı savaş hızlanmakta, zafere ulaşan uluslar kendi ulusal ekonomilerin) kurma yolunu tutmaktadırlar. Bugün, Vietnam'da, Ortadoğu'da, Guatemala'da, Peru'da, Mozambik'te, Rodezya'da dünyanın birçok yerlerinde emperyalizm onulmaz yaralar almaktadır.

Emperyalizm yokolmaya yüz tuttukça baskıların şiddetini arttırmakta, milli kurtuluş mücadelelerini bastırmak için en alçakça yolları denemekten geri durmamaktadır. Filistin'de, Vietnam'da, Endonezya'da, Dominik'te dünyanın bir çok ülkelerinde Amerikan emperyalizminin milli kurtuluşçulara zulüm ve katliamlarını hepimiz bilmekteyiz. Yurdumuzda ise - daha sonra değineceğimiz gibi - işbirlikçi AP iktidarının tuttuğu baskı ve sindirme yolları her gün gazetelerde boy vermektedir.

Ayrıca emperyalizmi kendini, sosyalist ülkelere ve milli kurtuluş savaşlarına karşı güvenliğe alabilmek için devamlı savaş tehdidini ayakta tutabilmek üzere gerici askeri paktlar

kurma işine de özel bir önem vermektedir, n. dünya savaşından sonra dünya emperyalizminin baş temsilcisi olan, ABD; NATO, CENTO - SEATO ve ANZUS gibi saldırgan paktlar kurmuştur. Bu saldırgan paktların savunma aracı olarak değil, «20. yüzyılda Atom bombasından daha tehlikeli bir keşif» olarak değerlendirdikleri emperyalist kurtuluş savaşlarını yoketmek, sosyalist ülkeleri tehdit etmek amacıyla kurulduğu ve işletildiği gün gibi ortadadır. Bunun en son örneklerinden birini Kıbrıs meselesinde Türkiye görmüştür.

Kolayca tesbit edilecek diğer bir değişiklik de emperyalizmin sömürü politikasında izlenebilir. İkinci dünya savaşına kadar, çeşitli sömürge ülkeleri süâh zoruyla bizzat işgal etmekte olan emperyalizm bugün geri ülkeleri, kendi içlerinde yarattığı işbirlikçi sınıf aracılığı ile sömürmekte, toprak ağalığı, tefecilik gibi kapitalizm öncesi, derebeylik artığı gerici güçlerle ittifak halinde siyasi iktidarı ellerine geçiren işbirlikçiler, Amerikan emperyalizminin hakimiyet aracı olmaktadır. Emperyalizm bu işbirlikçi iktidarları CIA gibi casusluk teşkilatlarıyla, askeri üs ve tesisleriyle, paktlarıyla, barış gönüllüleriyle, kovboy filimleriyle ayakta tutmaya çalışarak halk sınıfı v© tabakalarını sömürmektedir. Geri ülkeleri, borçlandırarak, sermaye ihracı yoluyla kâr transfer ederek, hammadde kaynaklarını tamamen eline geçirerek, ucuz işgücünü kullanmak üzere - kapitalizmin geri kalmış ülkedeki gelişmesini de önleyerek (gerçekten bugün geri kalmış ülkelerde kapitalizmin gelişmesini önleyen en etkili başlı neden emperyalist sömürüdür) - montaj ve ambalaj sanayii olarak sömüren emperyalizm, bütün halkların ve halk içindeki bütün sınıf ve tabakaların düşmanıdır. Bu yüzden emperyalizme karşı savaş, bütün halk sınıf ve tabakaları tarafından yani işçiler, köylüler, şehir orta sınıf ve tabakalarıyla, milli nitelikteki sermaye sınıfı tarafından yürütülecek bir savaştır*.

Bu, emperyalizmin, işbirlikçilerinin ve toprak ağalığı ve tefeciliğin ortadan kaldırılması mücadelesine «Milli Demokratik Devrim mücadelesi» ve bu mücadeleyi en geniş cepheyle yürütme politikasına da «Milli Cephe Politikası» denir. Milli cephenin önderi, emperyalist sınıflar içinde en devrimci ideolojiye sahip bulunan, menfaatleri emperyalizmle en çok çelişen işçi sınıfıdır, işçi sınıfının önderliği millî demokratik devrim mücadelesinin zaferinin garantisidir.

İçinde yaşadığımız, dönem, emperyalizmin İnsanlar), ve ulusları acıya, açlığa, zulme, kana boğmağa çalıştığı, halk yığınlarını özgürlükten, insanca yaşama olanaklarından yoksun bıraktı-

ğı bir dönemdir, «can çekişen kapitalizm» yani emperyalizm varlığını sürdürmek için her türlü baskı, zulüm, giddet ve saldırılara başvurmakta-
dır.

Fakat emperyalizmin bütün direnmelerine rağmen, her yenilişinde jbiraz daha hırçınlaşıp şiddet yolunu tutmasına rağmen, asıl güçlü olanın halkların antietmperyallst mücadelesi olduğu açıktır. Dünyadaki bütün devrimci milli kurtuluşcu mücadeleler göstermektedir M, . bizim milli kurtuluş savaşımız ve Vietnam halkının savağı göstermektedir ki - insanlığın geleceğini nükleer silahlar değil, halkların bilinçli mücadeleler tayin edecektir. Bütün dünya 'halkları, yıkılmakta olan ortak düşman emperyalizmi yerle bir etmek için güçbirliği halinde mücadelelerine hız vermelidirler bütün yurtseverlerin ödevi bunun sağlanması uğruna savaşmaktır.

YURDUMUZ TÜRKİYE

Türkiye'nin bugün dünya içindeki yennin bilinmesi için - kısa da olsa - tarihi bir açıklama gerekli olmaktadır.

Bilindiği (gibi Osmanlı İmparatorluğu ege- men sınıfın emekçi köylülerin yarattığı artık ürünü sömürmesine dayanan feodal 'bir ekonomiye dayanıyordu. Bu ekonomik yapı 15. yüzyıl- da en olgun çağına ulaşmıştı. 16. yüzyılın orta- talarından itibaren Avrupa Sanayii Osmanlı toplu- munu emtia ihracı yoluyla sömürmeğe başla- mıştı. Tabiidir ki, bu sömürü de küçük sanayiinin kapitalist sanayie dönüşümünü önlemişti. 19 yüz- yılda ise Osmanlı toplumu yarj, sömürge bir du- ruma sokulmuştur. Dış ticaret çağındaki kapi- talizm, Osmanlı' toplumunu yalnız emtia ihracı yoluyla değıij imadenleümizde çalışan işçi sınıfı- nuzjn, pamuk ve tütün İşçilerimizin artık ürü- nünü de sömürmüştür. Daha sonra, tekelci dö- neme geçen kapitalizm, Osmanlı toplumunu çö- küntü haline getirmiştir.

Emperyalizm, ulaşım ve nakliye alanlarına yaptığı yatırımlarla açtığı iç pazarımıza ege- men olmuş, madenlerimizi işleme imtiyazını ele geçirerek işçilerimiz, ticaret yoluyla da köy- lülerimizi sömürmüştür. Sanayinin gelişmesi ön- lenmiştir. Emperyalizm böylece, kendi işbirlik- çileri ve feodaliteyi içine alan bir gerici ittifak kurmuş ve sömürülen halk tabakalarının karşı- sına dikilmiştir.

Emperyalizm mal ihracı yanında feodal devle- ti borçlandırarak (yani ikraz yoluyla) da Os- manlı emekçilerini sömürüyordu. Feodal devlet bu borçlar^ vergileme gibi çeşitli yollardan hal- kın sırtından çıkarıyordu. Daha sonra ise, yerli ve yabancı sermaye ittifakı, alacaklısı; devlet iktidannı ele geçirmek üzere harekete geçmiş- tir.

Bu sırada Jön, Türkler gibi ilerici eğilimde ha- reketler baş göstermiş, fakat yukarıda anlatıl- dığı gibi bu hareketin —diğer batı ülkelerinde olduğu gibi dayanacağı İbir sermayedar sınıfı emperyalizmin boyunduruğu altında meydana çıkmadığından ve 19. yüzyılda millî burjuvazi- ler artık devrimci niteliklerini tamamen kay- betmiş bulduklarından basan kazanamamış- lardır.

Emperyalizm, işbirlikçi burjuvazi ve feoda- lite arasındaki çelişmeler milli sınıf ve tabaka- ların menfaatleri karşısında ittifaka dönüşmüş bütün ilerici kırırdanılar bastırılmıştır. İşçi sı- nıfımızın — henüz bilinçli olmasa bie) — en tu- tarlı anti - emperyalist güç olduğunu ortaya ko- yan yabancı işyerinde ve şirketlerindeki grevle- ri bastırılmıştır.

En sonunda İttihat ve Terakki iktidarının yö- nettiği Osmanlı İmparatorluğu Almanya'nın ka- rarıyla ve onun boyunduruğu altında I. Dünya Savaşına girmiştir. Savaş yenilgiyle sonuçlanmış ve imparatorluk Alman emperyalizminin kontro- lünden çıkarılarak İngiliz, Fransız ve İtalyan emperyalizminin ve Yunanlı uşaklarının işgaline uğramıştır.

Hepimizin bildiği gibi, daha sonra Mustafa Ke- mal ve orta sınıf aydınlarının önderliğinde giri- şilen dünyanın başarıya ulaşmış ilk Milli kurtu- luş mücadelesi verilmiştir. Mustafa Kemal'in be- lirttiği gibi bu müoadele «Bizi yoketmek isteyen emperyalizme ve bizi yutmak isteyen kapitaliz- me karşı» bir savaşta. Bu savaşın fiziki gücünü emekçiler teşkil etmiştir. Fakat Anadolu emek- çileri bu savaşa kendi örgütleri etrafında bir- leşmiş ve bilinçli olarak girmediklerinden, orta sınıflardan (küçük burjuvaziden) gelme aydın- lar daha sonra millî sermayedar sınıfı yaratma çabasına girişmişlerdir. Millî kurtuluş savaşın- dan sonraki tarihimizi — esasen cılız olan — millî burjuvaziye güçlendirme politikası ve em- peryalizmle derebeyliğin yurdumuz üzerindeki çıkarları belirlemiştir.

Cumhuriyet döneminde yapılan hilafetin kal- dırılması, laikliğin kabulü, tekke ve zaviyelerin kapatılması, tevhid-i tedrisat kanunu v.s. gibi reformlar^ toprak reformu ve millî sanayiinin kurulması yönünde atılması gereken adımlarla tamamlanamamıştır. 4 Mayıs 1923 de toplanan izmir iktisat kongresi ise ekonominin temel fel- sefesi olarak «serbest teşebbüs» ün kabul edil- mesiyle sonuçlanmıştır.

Millî mücadeleyi zafere ulaştıran Mustafa Kemal ve onun temsil ettiği orta sınıf aydınla- rının bu yolu tutması elbette ki tarihi maddî ko- gullann zorunlu bir sonucu olmuştur. Gerçekten iniMâ mücadelenin fizik gücünü ve temelini oluş- turan İşçi - köylü Anadolu emekçisinin • siyasi bilinci —yani iktidara yönelik bir mücadele bi-

linçine— ulaşmamış olması, kendi örgütü etrafında birleşmiş olarak mücadeleye girmemiş bu Lunması, bu sonucu doğurmuştur. Emekçi yığınları savaş sonrası silâhlarını bırakınca ' içinde bulunan dünya koşullarında millî devletin yerli burjuvazinin menfaatleri adına yönetilmesi zorunluydu ve öyle oldu. Tabii bu maddi zorunluluklar arasında orta sınıf aydınlarının kendilerine ait bir dünya görüşüne sahip bulunmamları nedeniyle temel sınıflardan birine dayanma ihtiyacını da belirtmeliyiz. Yani henüz teşkilatlı ve bilinçli bir güç olarak (İşçi sınıfının çıkmamış olması, millî kurtuluş, savaşı sonunda cılız millî burjuvaziye yaslanma zorunluluğunu doğurmuştur.

Bunlara rağmen Millî Kurtuluş savaşımız, tarihte zafere ulaşan ilk kurtuluş savaşı olarak ve getirdiği bağımsızlık ilkesiyle çok büyük önem taşır. Bugün Mustafa Kemal'in «istiklalci tam» dediği «tam bağımsızlık» uğruna gençlerimiz sokak ortalarında, meydanlarda polis ve gerici kurşunlarına göğüs germektedirler.

Diğer yandan emperyalizme ağır darbeler indiren millî kurtuluş savaşımız sırasında, emperyalizme uşaklık edenler dışında bütün halk sınıf ve tabakalarına geniş özgüldük tanınmış, işçi **RİTİFİDİ** ihtilâlcı teori ve eylemini savunan partilerin kurulması hoşgörü ile karşılanmıştır. Bu, «emperyalizme karşı savaşta bütün halk sınıf ve tabakalarının savaşı» olduğu (gerçeğini doğrulayan bir olaydır.

1930 yılından itibaren ise devletin, zayıf «özel teşebbüsü» desteklemesi ve onun yurt çapında örgütlenmesi için ekonomiye müdahalesi gerekmiştir.

İŞBİRLİKÇİ İTTİFAKIN CANLANIŞI

II. dünya savaşından sonra Türkiye, hızla yeniden emperyalizmin ekonomik istilâsına uğramış, nüfuz alanı içine girmiş, savaş sırasında vurgunculukla ve devletin himayesiyle palazlanan sermayedar sınıf, Türkiye emekçilerini daha fazla sömürmek ve artan sömürüden pay almak üzere uluslararası tekelci sermayenin kanatları altına girmiştir. Millî olan her şeyi yok etmeye yönelen bu emperyalizm - İşbirlikçi ittifakı, savaş sırasında yüksek tarım fiyatı politikasıyla güçlenmiş toprak ağaları ve bunların kontrolündeki gerici akımları da yanında bulmuştur.

Emperyalizm, 1947 yılından itibaren Truman Doktrini ve Marshall Planı'yla askeri ve ekonomik yardım biçiminde yurdumuza yeniden ve iyice yerleşmiştir.

Bundan sonra, işbirlikçi sermayedar sınıf, devlet himaye ve desteğini kendisine bir bağ olarak görüp iktidara bizzat gelme çabalarına girişmiştir. Gerçekten, iktidarın ilerici - millîci kanadını oluşturan Kemalistler etkili oldukları oranda, devletçiliğe, burjuvaziye denetleyen ve toprak ağalığını gerileyen bir nitelik veriyorlardı. Hazırlanan toprak ve kanunu ve köy enstitüleri girişimlemleri bu ilerici nitelikle açıklanabilir, işbirlikçi burjuvazi ve ağa-tefecî sınıfı bu engelin yıkılması için mücadele ettiler ve 1946'dan itibaren iktidara daha kesin bir şekilde egemen olmaya başladılar.

Böylece perçinlenen emperyalizm + İşbirlikçi -h toprak ağalığının iktidarı, toplumumuzdaki gerici akımları korukleyip, devrimci ilerici düşünce ve örgütlere baskı yaparak iktidarını perçinleme yoluna gitmiştir. Emekçi sınıfların bilinçlendirilip örgütlemeye çalışan aydınlar zulme uğratılmış, partiler kapatılmış, yayınlar susturulmuş, Faşist İtalyan'dan «iman 141 ve 142 inci maddeler her fırsatta ağıMaştırılmıştır.

1950 den sonraki dönemde ise DP - AP tamamen işbirlikçi bir niteliği benimsemişler, CHP ise zigzaklar çizerek orta sınıfların antiemperyalist reformcu niteliğinin ağır bastığı bir parti durumuna gelme yolunu tutmuştur

Yurdumuzun yeniden emperyalizmin egemenliği altına girişi, toplumsal yapımızda önemli değişiklikler meydana getirmiştir. Dışa bağımlı ve enflasyonist ekonomik politika, işbirlikçileri ve büyük toprak sahiplerini geliştirmiş, toprak dağılımındaki kutuplaşmayı artırmıştır. Diğer yandan tarım alanında ücretli emeği, yani tarım işçiliğini doğurmuştur.

Emperyalizmin egemenliği ile birlikte mal ihracıyla olduğu gibi, sermaye ihracı yoluyla da sömürü hızla artmış, millî pazar, yeraltı kaynaklarımız emperyalizmin eline geçmiştir. Montajcılık ve tüketim malları sanayiine yapılan yatırımlar yoluyla korkunç kâr transferleri yapılmıştır. Bu arada İşbirlikçi iktidar Türkiye'yi emperyalist dünyanın sosyalist ülkeler ve millî kurtuluş • savaşlarına karşı kurduğu saldırgan NATO ittifakına sokmuştur. Daha önce Türk askerini emperyalizmin emrinde Kore harbine sokan işbirlikçi iktidar NATCyaa artırarak mü-kafatlandırılmış, emperyalizmle iş birliği perçinlenmiştir.

27 MAYIS 1960

Kore savaşları sırasında ortaya çıkan elverişli koşullar ortadan kalkınca enflasyonist politika etkilerini hissettirmeye başlamış., geniş işçi-köylü ve orta sınıf ve tabakalar sıkıntı ve sefaletle düşmüşlerdir. Fiyat artışıyla orantılı

artmayan gelir orta sınıf ve tabakaların şikayetlerini artırmış, işsizlik, pahalılık sefalet içindeki kitlelere karşı kendini korumak isteği ile iktidar, gerici güçlere sırtını dayamış, Kemalizmin Midfl-Laik geleneğine ters düşen tutumunu şiddetle ortaya koymuştur. Bu gelişimler 27 Mayıs 1960 da Asker - Sivil orta sınıf aydınlarının iktidarı devirmişleri ile sonuçlanmıştır.

Aslında geleneğinde Kemalizm'in milliyetçi-reformcu karakterini taşıyan orta sınıfın çıkarları iktidardaki sınıflarla çelişki halindedir. Bağımsızlık ve demokrasinin gerçekleşmesinde orta sınıfın çıkarları diğer emekçi sınıflarla billeşmektedir Ancak tarihi tecrübe göstermektedir ki, orta sınıfın tutarlı bir millî demokratik çizgiyi izleyebilmesi onun şehir ve köy proleteryası ile güçbirliği sayesinde mümkündür.

27 Mayıs hareketini gerçekleştiren asker - sivil aydınlar bu güç birliğini sağlayamamış, emperyalizm ve toprak ağalığına karşı tutarlı bir çizgi izayememiştir. Tabii ki bu sonucun doğmasından millî kurtulug savaşımız bölümünde ortaya koyduğumuz tarihi zorunluklar önemli rol oynamıştır. Sonunda 27 Mayıs hareketi demokratik ve sosyal kapsamdı bir anayasaya bırakarak, iktidarı tekrar, işbirlikçi hakim güçlere terketmiştir.

Bugünkü durum, hakim güçlerle millî demokratik güçler arasındaki her alanda mücadelelerin hızla yürüdüğü bir durumdur. Türkiye'nin kaderini de millî güçlerin emperyalizm, işbirlikçileri ve toprak ağalığına karşı mücadelelerinin zaferi tayin edecektir.

YURDUMUZ BUGÜN NE DURUMDADIR ?

Bu gün yurdumuzda emperyalizm, işbirlikçilerin ve toprak ağalığının temsilcileri iktidardadır. Yurdumuzda bütün işletmeler, kuruluşlar emperyalizmin hegemonyası altındadır. Yeraltı kaynaklarımız, İşgücümüz Amerikan emperyalizmi tarafından sömürülmektedir. Her senë alınan devlet borçlarının faizleri ve yabancı sermayenin transfer ettiği kârlar, emekçi halkımızın işgücü sömürülerek çıkarılmaktadır.

Yurdumuz, toeat müziğinden kovboy filimlerine kadar, fotoromandan Tommiks'e kadar Amerikan kültürünün at oynattığı bir alandır. Amerikan ve işbirlikçileri /böylece, orta sınıf ve tabakaları ve bütün halkımızı Amerikancı değerlere alıştıranak bireyci düşünce kalıpları içine hapsedip, anıKci bilincin gelişmesini önlemeyi ummaktadırlar. Amerika ve İşbirlikçiler iktidlarını sürdürürebilmek için en kabasından en aşağılık olanına kadar her türlü yollara başvurarak halkımızın bilinçlenmesini önlemeye çalışmaktadırlar. İşçi sınıfı devrimcileri ve ilerici aydınlar hapislere atılmakta, devrimci ya-

yınlar toplatılmakta, İktidarca beslenen irtica kuvvetleri üniversiteleri, basmakta devrimci gençleri kurşunlamakta, güpegündüz düzenlenen «kanlı Pazarlarla millî ve demokratik nitelikteki her davranış ezilmeye çalışılmaktadır. İktidar polisi bu gerici sürülerini desteklemek için bur araç olarak kullanılmaktadır. (Son olarak eite Yurdu'nu iggal eden faşist zorbalar ilerici gençlere yurt içinde işkence ederken Polisin yurt etrafında beklemesi bunun en son örneğidir.)

İşçi sınıfımız Amerikan tipi sarı sendikacılık çemberi içinde tutulmaya çalışılmakta, kendiBağımden gelen devrimci işçi hareketleri polis copu ve kurşunu ile bastırılmak istenmektedir. Asırlardır toprak ağalığının sömürü ve baskısı altında yaşayan köylü kitleleri gerici ideolojisi içinde tutulmaya çalışılmakta, demokratik köylü hareketleri polis copu ve jandarma dipçığı ile karşılanmaktadır.

Diğer taraftan hakim güçler kendi diktatörlüklerini, faşist yönetimlerini de demokrasi diye yutturmaya çalışmaktadır. Halkı en geri ideolojiler içinde tutarak akla geimiyecek yollar uygulayarak. kazandıkları seçimleri de buna kanıt göstermektedirler. Son hükümet buhranı sırasında kurulan «mebus pazarları» ve binbir yolsuzluğa adı karışmış, suçluluklan kesinlik derecesinde belgelenmiş politikacıların en üst mevkilerdeki koltuklarda oturuyor olmaları demokrasinin bu türü hakkında - azbuçuk aklı eren - her yurttaşta bir bilgi vermelidir, demokrasi mi, diktatörlük mü, olduğu konusunu açılmış bulunmalıdır.

Aslında bütün yazdıklarımızı, her gün Amerikalı uzmanlarla burun buruna gelen, Türk teknik ve sanayinin gelişmemesinin acısını duyan, kendi kişisel yeteneklerini geliştirme olanakları yerine. Amerikan emperyalizminin dikte ettiği plân ve projelerin hesapçılığını yapma koşulları içine atılan biz mühendisler çok yakımdan biliriz.

İşte bu söylediklerimiz, yurdumuzda mücadele halindeki İki cepheyi belirlemektedir. Birinci cephe Amerikan emperyalizmi işbirlikçileri ve toprak ağallarıyla tefecilerin cephesidir. İlan cd cephe ise menfaatleri bunlarla çelişen işçi, köylü, şehir orta sınıf ve tabakalarıyla, millî burjuvaziyi içine alan bütün millî sınıfların cephesi. Türkiyenin kaderini bu iki cephenin savaşı tayin edecektir.

Biz mühendisler bu cepheleden hangisine dahiliz? Halkın cephesinde miyiz, yoksa halk düşmanlarının safında mıyız? Bir kere bizler geniş oranda şehir ve köylerin orta sınıflarından gelmekteyiz. Yani, diğer halk tabakalarıyla birlikte emperyalizmin sefalete mahkûm ettiği, sömürüye maruz bıraktığı insanların arasından

Bunun yanında emperyalizmin sömürsü, emek d halkımız gibi bizim üzerimizde de yoğunlaşmaktalar. Gerçekten, (bugün mühendis kitlesi sanıldığı gibi ahım - şahım bir hayat sürmemektedir. Bunu gene en iyi mühendisler bilir. Son per3onel kanunu ile şartlar daha da ağırlaşmaktadır. Hem de yaptığımız iş hiçte halkımızın yararına değil, daha çok emperyalizmin yararına. Plan ve projeler kendi üslyatifimizle değii, emperyalizmin onayıyla ortaya çıkıyor. Bu durum bizim yaptığımız bilimsel tahsille ve yurtseverlik duygularımızla hiçbir şekilde bağdaştırılmıyız. Bu nedenlerle mühendislerin yeri antiemperyanst millî güçlerin yanındır. Bugün yurdumuzda, işçiler - köylüler aydınlar ve gençlerin emperyalizme karşı mücadeleleri bütün şiddetiyle devam etmektedir. Bizim ödevimiz bu mücadeleye omuz vermektedir. Birer millî cephe savaşçısı olmaktadır.

Şimdiye kadar geniş mühendis kitleleri çok çeşitli etkenlerle bu mücadeleden uzak kalmışlardır. Bugün yavaş yavaş gelişmekte olan mücadelemiz içinde ortaya çıkan ve şimdiye kadar aramızda hakim olarak doğru hedeflere yönelmemizi önleyen yanlış görüşleri eleştirmek gerekmektedir. Buruların en önemli ve etkili olanlarından biri «politika ile uğraşmama» görüşüdür.

HER İNSAN POLİTİKANIN İÇİNDBDİÇ

«Politika beni ilgilendirmez» demek, yada halkımızın devrimci mücadelesine sahte bir ağırbaşlılıkla tepeden bakmak, bu eylemleri, «sınırlı bir gurubun bozguncu davranışları» gibi göstermeye çabalayan emperyalizmin propagandasına kanmak bizi yurtseverlik çizgisinden saptırır. İster istemez halkın düşmanları safına iter.

Nasıl ki düşünceyi madde, yani maddi hayat belirlerse, politikayı da sanatı da, hukuku kültürü v.s. yi de ekonomi belirler ve tayin eder. Bunun en açık örneği bizim emperyalizm konusunda ortaya koyduklarımızdır. öyle ki Emperyalizm - tekeli kapitalizm - serbest rekabetçi kapitalizmin zorunlu bir sonucudur. Tekeli yaratan serbest rekabetin bizzat kendisidir. Yoksa emperyalizme, gu veya bu girket sahibinin veya devlet reisinin özel isteklerini yansıtan bir politika olarak bakmak yanlıştır. Böyle düşünmek bizim mücadelemizi çıkmaz sokaklara götürür. Böyle düşünürsek, pekallâ kendimizi . bazı iyi niyetli aydınların ve bilgisiz kimselerin düşükleri şu yanlışın içinde bulabiliriz: Hükümetlerin başındakiler değışse veya bu baştakilerle, patronlar biraz daha vicdanlı, iyiliksever davran-salar herşey düzelir. Bilimin inkarı olan bu görüşün yanlışlığı apaçıktır. Bu sorunda doğru İlke : «ekonominin politikayı belirlediği İlkesi» dir.

Fakat bu İlleden, «ekonomik gelişmeler nasıl olsa her şeyi tayin eder, beklileyelim herşey düzelsin» şeklinde bir görüşe varmak olanaksızdır. Burada başka bir gerçeği belirtmek sorunu berraklığa kavuşturur. Ekonomi politikayı belirlediği gibi, politika da ekonomiye kumanda eder. «Politika ekonominin yoğunlaşmış ifadesidir.» derken anlatılmak istenen de budur.

Sorunları böyle her yönüyle koymayan anlayışlar bizi, bilerek bilmeyerek emperyalizmin yordakçılığı durumuna düşürebilir, örneğin; bugün bir «üniversite sorunu» var. Hepimiz üniversitemizin, bilimsel ohnasını, araştırmacı, uzak görüşlü yurtsever elemanlar yetiştirmesini istiyoruz. Bunu belirtmek, yurtseverce bir düşüncüyü ortaya koymaktır. Fakat mücadele yolunu göstermediği için yetersizdir. Bugün emperyalizme bağımlı bir ekonomide, ağır sanayi yerine montajcı sanayinin hakim kılındığı bir ülkede istenen nitelikte mühendislere ihtiyaç yoktur. Bugün Teknik üniversitelerimizden yetişen mühendisler bugünkü ekonomik işleyiş için yeterlidir. Yurdumuzda istenen teknik eğitim, gerekli sanayileşme ile atbaşı gidecektir. Sanayileşme ise güdülecek politika ile ve iktidarda işbirlikçüerin veya millî güçlerin bulunması ile yakından ilgilidir. Bunun gibi, üzerinde çalışacağımız plân, projelerin işbaşında bulunacak İktidarlara göre değışeceği açıktır. Son günlerde tartışmakta olduğumuz, Ortak Pazar, Personel Kanunu, Montaj Sanayii, özel Okullar, Boğaz Köprüsü meseleleri için de aynı şeyler söylenebilir. Bütün bunlar verilmesi zorunlu bir iktidar mücadelesini yani geniş oranda politik bir mücadeleyi gerektirir. Biz bu konularda iktidara karşı direnirken veya onun görüşleri yanında yer alırken belli bir politik tutumu benimsemiş oluruz. Genişletirsek bütün insanların politikayla ilgili olduklarını söyleyebiliriz.

Böyle olunca «ben politikayla uğraşmam» diyen bir insan aslında tarafsız bir tutumu benimsemiş olmaz. O eğer bilgisizlik yüzünden böyle davranıyorsa, onulmaz bir biçimde emperyalizmin propagandasına kanmış demektir. Biz mühendisler için ise, böyle davranma^ emperyalizmin 1500 - 3000 lira maaşlı uşaklığı durumuna düşmek gibi bir tehlike tagır.

Aslında halk kitlelerinin politikayla uğraşmasını isteyen, ekonomiyi ve toplium hayatını her yönüyle ellerinde tutmak isteyen emperyalizm ve işbirlikçileridir.

Devrimci mücadeleyi küçümseme tutumu ise eleştirilmeye değmeyecek kadar alçakça işbirlikçi bir tutumdur. Bile bile böyle davranmak en adi bir işbirlikçinin tutumudur.

Biz her yurttaşın politikanın içinde olduğu gerçeğini bilmeliyiz, her yurttaşın bilinçle po-

litikayla ilgilenmesi gerektiğini bilmeliyiz. Bütün mühendislerin de millî cepheye devrimci mücadeleye katılmaları gerektiğini bilmeliyiz.

EMPERYALİZM UZUN SÜREDE GÜÇSÜZDÜR

Halkımızın düşmanı emperyalizm kısa sürede güçlü görünmektedir. Bu durum tarihsel gelişim hakkında bilgisi yetersiz olan, halk kitlelerinin gücünü kavrayıp,, ona güvenmeyen bir çok ilerici yurtsever arkadaşta umutsuzluk yaratmakta, «bu durum değişmez» diye düşünmelerine yol açmaktadır. Fakat, miM kurtuluş savaşına, ezilen ulusların kurtuluş savaşlarına, şu anda dünyadaki ve yurdumuzdaki devrimci mücadeleye anlayarak bakarsak; bu güçlülüğün geçici olduğunu, tarihî olarak güçlü olanın halkların kurtuluş savaşı olduğu gerçeğini görürüz, 1900 lerde bütün dünyada hakim olan emperyalizm bugün dünyanın ancak yansından biraz fazlasını egemenliği altında tutabiliyor. Ve egemen olduğu birçok ülkede, halk savaşı karşısında yeniliyor, geriliyor.

Zafer ezilen halklarındır. Mustafa Kemal'in dediği gibi «Ezilen uluslar, birgün ezenleri yokedecektir.»

EMPERYALİZM ÖRGÜTLÜ MÜCADELEYLE YENİLİR

Emperyalizme karşı mücadele örgütlü olmak zorundadır. Dünya devrimci hareketi ve bizim kendi mücadelemiz göstermektedir ki, ancak örgütlü olduğu zaman güçlü olunur. Bütün millî sınıfların emperyalizmin'karşıma çelikten örgütlerle çıkmaları, onu ancak yokedebilir. Halkımız ancak böyle kurtuluşa ulaşabilir.

Ayrıca tabii her an unutmayacağımız nokta, bütün millî sınıfların güçbirliğidir. Emperyalizmin sömürdüğü, ezdiği bütün millî sınıf ve tabakalar, — bu arada mühendisler de — objektif olarak emperyalizmin düşmanıdırlar. Düşmanı yenmek için bir damla bile güç kaybetmeden birleşmek zorunludur. Kimsenin, düşmanın başkaları tarafından haklanmasını istemeye hakkı yoktur. Hiç kimse de hiç bir zaman kendi düşmanının düşmanı olanlarla ittifakta bozgunculuk yapmamalıdır.

Bizim şimdiki örgütümüz E.M.O. dur. Şimdiye kadar E.M.O. bir mücadele örgütü niteliğine ulaştırılamamıştır. Genel olarak «genel olarak iktidarın paraleline gitmekle» sorunların çözülebileceği görüşünün hakim olduğu bir örgüt durumunda bırakılmıştır. Belki bu görüş bir takım ufak ve kısa vadeli çıkarları doyurabilir. Fakat hiçbir zaman emperyalizmin boyunduruğu altındaki bir ülkede yurtseverlerin mücadele ilkesi olamaz, ödevimiz E.M.O. ya bir mücadele örgütü niteliği kazandırmaktır.

MESLEKİ MÜCADELE, EMPERYALİZMLE MÜCADELENİN BİR PARÇASIDIR

Yukardan beri anlattıklarımız, bu gerçeği doğrulamaktadır. Biz eğer emperyalizmin vereceği birkaç bin liralık bahşişler için değil de emperyalizmin yurdumuzdan kovulması için mücadele vermeye kararlıysak bu mutlak böyle olacaktır. Biz herşeyi genel olarak Türkiye açısından koymalıyız. Millî mücadeleye, millî güçbirliğine zarar verecek meslekî isteklerimizi ileri sürmemeli, bunu güçlendirecek meslekî mücadelede amansız olmalıyız.

Unutmamalıyız *M*, emperyalizm sınıflar arasında, meslekî topluluklar arasında nifak sokmakta, onların genel ve uzun vadeli çıkarlar uğruna değil, kısa vadeli ve özel çıkarlar uğruna mücadele etmelerini plânlamada oldukça ustadır. O böylece, İşbirlikçilerinin iktidarını tarafsız bir hakem gibi göstermeye, ona yalvarmadan hiçbirşeyin çözülmeyeceği fikrini aşlamaya, millî unsurları iktidara yaranma yarışı içinde birbirine düşürmeye çabalar. Bugüne kadar mühendisleri, işçinin kargısında patron gibi göstermesi bundandır. Böylece bizlerle işçiler arasında sahte çelişmeler sokarak işçinin ve bizim gerçek düşmanımızı görmemizi engelliyebileceğini sanmaktadır. Hatta bunun ötesinde çeşitli dallardaki mühendisler arasında gelir farkı v.s. gibi ayrıcalıklar sokarak aslında çıkarları aynı yönde olan toplulukları birbirine düşman etme çabası da emperyalizme dayanır.

Son olarak iktidar bu oyunu gençlik hareketi ile halk arasında da oynamaya çalışmıştır. Bu hareketleri halka düşman gibi göstermeye çalışmış — böylece girdiği ekonomik çıkmaza bir bahane bulabileceğini ve — halkla gençliğin arasını açabileceğini ummuştur.

Bütün millî güçlerin bu oyunları bozması zorunludur. Esasen bu oyunlar emperyalizmin ve iktidarın nasıl çürümekte olduğunu da göstermektedir. Nitekim gençlik hareketi hakkındaki bu türden propagandalar fabrika ve topraktaki mücadeleyi zayıflatmamıştır. Emperyalizm yıkılmaktadır. Onun bir an önce yıkılması için var gücümüzle mücadele etmeliyiz.

EMPERYALİZMLE MÜCADELEDE KİTLELERE GÜVENMELİYİZ

Yukarıda belirttiğimiz gibi, geçmişte yapılan yanlışlıklardan biri de mühendis kitlesinden çok iktidara ve ona yakın çevrelere güvenmektir.

Biz bilmekteyiz ki, yurdumuzda her alanda olduğu gibi elektrik alanında da işler emperyalizmin istediği gibi yürümektedir. Bu gidişe dur demek için gerekli kuvvet ancak bilinçli kitlelerin kuvveti olabilir. Hem halk kitlelerinin, hem de onunla kaynaşıp birleşecek olan mühendis kitlesinin.

SONUÇ :

1 — Emperyalizmin sömürü alanı olan bir ülkede yaşadığımızı unutmadan millî cephede yerimizi almalıyız.

2 — Mücadelede dostumuzu düşmanımızı iyi tanımalı gerçek düşmanı bırakıp, mütteflerimizle* işçilerle, köylüleri*, gençlerle, memurlarla, diğer branşlardaki arkadaşlarla aramızda sahte çelişkiler yaratıp birbirimize düşmemeliyiz. Güçlerimizi parçalamamalıyız.

3 — örgütümüze emperyalizmle mücadele edebileceğimiz bir nitelik kazandırmalı, bunu önleyen her türlü engele karşı mücadele etmeliyiz.

4 — Emperyalizmin ve işbirlikçi iktidarın iplerini pazara çıkarmak için her türlü yolsuzlukları, emperyalizme yarayan her türlü davranışları halkımızın gözleri önüne sermeli, onun mücadelesine her türlü yeteneklerimizle katılmalıyız.

5 — Mücadelede iktidara değil kitlelere güvenmeli, «yalvarma» yöntemini değil, «direnme» yöntemini kullanmalıyız.

6 — Meslekî mücadelede halkın çıkarlarını gözetmeli, millî cepheyi bölücü kısa vadeli çıkarlarımızdan vaz geçmeli, sorunlara uzun vade açısından bakmalıyız.

Mühendislerin kurtuluşu, gerçekten özgür, yurduna yarayışlı, her türlü araştırma, inceleme yeteneklerini sonuna kadar kullanabilme olanaklarına sahip, maddî kayguları olmayan insanlar olmaları, ancak halkımızın emperyalizm işbirlikçileri ve toprak ağalığına karşı mücadelesinin zaferi ile mümkün olacaktır. Bunun için, millî bilincimizi, yurtseverlik duygularımızı bileyelim, emperyalizme karşı mücadelenin yiğit birer savaşçısı odalım.

Gelecek, millî - demokratik güçlerindir.

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

Ihlamur Sokak 10/1 Yenişehir - Ankara Tel: 12 76 60

İSTANBUL ŞUBESİ

Cumhuriyet Cad. No : 283 Engin Han Kat : 2 Harbiye - İstanbul

İZMİR ŞUBESİ

1375. Sokak 18/5. PK. 824 Alsancak - İzmir Tel: 23973

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ

Dergimize gönderilen yazılar basılsın veya basılmasın geri verilmez. Yazı ve ilânlardaki fikirler yazarlarına aittir. Odayı ve dergiyi sorumlu kılmaz. Dergide basılan yazılar kaynak gösterilerek İktibas edilebilir. Yazıların seyrek aralıkla daktilo ile yazılması, Türkçe ve İngilizce özet verilmesi, biri parşömen olmak üzere iki nüsha gönderilmesi ve şekillerin aydıngere çini mürekkebi ile çizilmesi gerekir. Yayın Kurulu yazılarda gerekli gördüğü değişiklikleri yapabilir.

Yaa ücretleri

(Dergi sayfası başına)

Orijinal telif makale 50,— TL.

Telif derleme makale 40,— TU

Tercüme makale 30,— TL.

Plân, proje ve tesislerin, mevzuat ve neşriyatın tanıtılması ve tenkidi, haberler, 25,— TL.

fi&n Tarifesi

Ön dış kapak	: 2500,— TL.
Arka dış kapak	: 1000,— »
Arka İç kapak	: 760,— »
ön İç kapak	: 800,— »
Tam ön sayfa	: 700,— »
Tam arka sayfa	: 600,— »
Yanm ön sayfa	: 500,— »
Yarım arka sayfa	: 350,— »
Çeyrek arka sayfa	: 200,— »
Küçük ilân en 1 om.	: 60,— »

Renkli ilânlar için renk farkı alınır. Sürekli ilânlarda 6-11 ay için % 15, 12 aydan fazla için % 25 indirim yapılır, ön dış kapak senelik ve indirimsizdir.

Elektrik Mühendisliği Dergisi Elektrik Mühendisleri Odası üyelerine ücretsiz gönderilir.